

KALVÍNSKE HLASY

ÚRADNÝ ORGÁN
REFORMOVANEJ KREŠŤANSKEJ CIRKVI NA SLOVENSKU

Ročník LXXXIX.

Číslo 5.

Komárno, máj 2018

Cena 30 centov

DRAHO SME BOLI VYKÚPENÍ

V živote každého z nás sú dôležité udalosti, ktoré formujú náš život. Každý deň stojíme pred menšími aj väčšími rozhodnutiami. Ako si správne vybrať z toľkých možností, ktoré sa nám ponúkajú? Tento svet ide svojou cestou a hlása heslo: *carpe diem* – užívaj dnešok. A pri tomto hlasnom kriku tohto sveta, je tu hlas, ktorý počujeme vtedy, keď stíšime všetky tie hlasné decibely sveta, a to je hlas tichý a jemný, ktorý k nám zaznieva, nie z hluku tohto sveta, ale z Božej večnosti. A v tom hlase počujeme, že Boh tak miloval svet, že svojho jednorodného Syna dal, aby nikto, kto v Neho verí, nezahynul, ale mal večný život. Aby nás zo všetkej úbohosti a prízemnosti vyzdvihol k nebeským výšinám.

Aká je však cena tej našej večnosti s Bohom? Je to cena Veľkého piatku a jeho temnoty. Keď z kríža zaznie zvolanie: „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?“ Boh opúšťa svojho milovaného Syna, lebo On vynáša naše hriechy na drevo kríža, je zlodený za nás a Boh nenávidí hriech. I táto skúsenosť opustenosti od Boha je vpletená do Ježišovho príbehu, ktorý je príbehom o nás. Ale toto je len časť pravdy, po ktorej prichádza zvesť nedelného veľkonočného rána, že Kristus vstal z mŕtvych, že všetka tá bolesť, tá tragédia sveta, vina a smrť nemá posledné slovo, ale že láska má posledné slovo, Božia láska k nám, lebo Kristus premohol putá smrti a zvíťazil nad ňou. Boh, ktorý Ježiša na Veľký piatok opúšťa pre hriech sveta, sa k Nemu vo veľkonočné ráno opäť priznáva, aby viac nikto nemusel prežívať tieto hrozné muky a opustenosť od Boha. Vzkriesenie je udalosť, na ktorú ľudský rozum nestačí, a ktorú dokážeme uchopiť jedine vierou. Cestou rozumu sa dostaneme len k prázdnu hrobu. Prázdny hrob zostáva tým, čo vzkriesený Kristus zanecháva uprostred tohto hmatateľného sveta. Prázdny hrob vydaný všetkým možným pochybnostiam. Ale práve tu nastupuje pohľad viery. A poh-

ľad viery vidí nie prázdny hrob, ale vidí živého Krista. Vidí Krista, ktorý sa už nevracia späť do tejto našej skutočnosti, do tohto nášho tela, aby znovu potom raz zomrel. Vzkriesenie je otvorenie novej skutočnosti života, do ktorej sme pozývaní, a kam môžeme vstupovať jedine vierou. Sme volaní k tomu, aby sme otvárali svoj život, svoje srdce pre živého, vzkrieseného Krista.

Ježiš je ten, na kom záleží, a na kom stojí a padá náš život – nielen časný, ale hlavne večný. Ak máme Krista, máme v sebe život. Ale my tak často tápeme v neistote tohto sveta, hľadáme rôzne istoty, ktorých sa môžeme chopiť. Mnohí sa ženú za vecami tohto sveta, lebo chcú mať nejaké istoty. A svet kričí: chop sa materiálne, užívaj dnešok a kašli na duchovno. Ale tvárou v tvár zmaru, smrti a koncu, nič nemá zmysel a význam. Lebo jedinou istotou je Kristus. A jedine na tom záleží,

či máme Krista, lebo jedine vtedy máme život a jedine vtedy má všetko zmysel a význam. A to aj tvárou v tvár smrti. Ale my sme všelijako ustráchaní, obávame sa toho čo je i toho, čo bude. A tento svet so svojimi hodnotami nedokáže upokojiť naše nepokojné srdce. A ten jediný, kto to dokáže, prichádza a hovorí nám: „*Pokoj vám!*“ A naplňa nás pravým pokojom a berie všetky naše obavy, lebo nám prináša pokoj, ktorý je v našom živote prítomný aj uprostred rôznych nepokojov tohto sveta. Naplňa nás radosťou, ktorá je prítomná aj uprostred smútku a žiaľu. A naplňa nás silou prechádzať všetkými ťažkosťami života.

Práve je otázkou života i smrti, čo si volíme, a čím necháme naplniť náš život. Tým, čo pomínie, alebo tým, čo pretrvá. Vážme si dar viery v tomto svete taký vzácny. Vážme si život, ktorý nám Kristus ponúka, a nezhadzujeme ho pre smeti tohto sveta. Nič z tohto sveta nestojí za to, aby sme prišli o život vo večnosti v Božom kráľovstve. Lebo jedine na ňom záleží.

Erika Šrojtová

„Pokoj vám!“

Päťdesiat dní po tom, ako si kresťania pripomínali smrť a zmŕtvychovanie Pána Ježiša počas Veľkonočných sviatkov, nastávajú Svätodušné sviatky. Počas nich je kresťanom obvykle zvestovaná dobrá zvesť o zoslaní Ducha svätého. Toho zaslúbil Pán Ježiš svojim učeníkom ešte pred svojím ukrižovaním. Mal to byť ich Pomocník, Obhajca a Utešiteľ. Zoslanie Ducha Svätého prebehlo v príhodnom čase, keď boli Židia z územia Palestíny a z rôznych židovských diaspor, zhromaž-

dení v Jeruzaleme, aby oslavovali veľký pútnický sviatok Šavout, ktorý je známy aj ako Sviatok týždňov alebo Letnice. Počas onoho veľkého sviatku si Židia pripomínali prijatie Tóry na vrchu Sinaj. Zároveň ďakovali Bohu za zožatú úrodu. Práve týchto oslavujúcich ľudí z rôznych končín vtedajšieho sveta oslovil apoštol Peter a zvestoval im evanjelium. Jeho kázaniu uverilo asi 3000 ľudí. Tým boli položené základy kresťanskej cirkvi.

MYŠLIENKY

S Kristom spolu ukrižovaný žijem

O Ježišom víťazstve nad smrťou a hrobom hovoríme v cirkvi veľmi často, nielen v období medzi Veľkou nocou a Letnicami. A hovoríme o tom niekedy až s istou ľahkosťou a samozrejmosťou. Ako keby sa na nás tento zisk viery vzťahoval automaticky, keďže sa hlásime ku kresťanstvu. Ale je to naozaj tak? Vieme, čím je pre nás Ježišovo víťazstvo a akú hodnotu dáva nášmu životu?

Raz prišiel akýsi mladík za starým ve-riacim mužom. Rozprávali sa dlho, až napokon požiadal starčeka, aby sa s ním pomodlil a vyprosil preňho dar trpezli-

vosť. Ak chceš poznať, čo je trpezlivosť, musíš najprv okúsiť súženie! A podobne by sme mohli hovoriť aj o víťazstve. Nie je víťazstvo bez zápasu, boja. Staré rímske heslo: *Ak chceš mier, pripravuj vojnu*, má zrejme svoju výpovednú hodnotu v rôznych situáciách a z rôznych uhlov pohľadu. Je absurdné si predstavovať, že víťazstvo je vecou voľby či rozhodnutia bez toho, aby nás to niečo stálo. Platí to v každej oblasti života, vrátane tej duchovnej. Ježišovo veľkonočné víťazstvo prichádza ako cieľ, vyústenie Jeho života, naplneného vydaním sa Ot-

„Žijem už nie ja,
ale žije vo mne
Kristus...“

vosti. Starý muž sa chvíľu zamyslel a potom začal: Pane, zošli na tohto mladého muža ráno súženie, na obed súženie, večer súženie. Nie, nie – prerušil modlitbu zúfalý návštevník – nie súženie chcem, ale trpezlivosť. Na to mu múdry starec odvetil: – Kdeže, bez súženia to nepôjde. Je to súženie, ktoré pôsobí trpezli-

covej vôle a to aj za cenu poníženia, utrpenia a zlorečenej smrti.

Hovoriť o Ježišom víťazstve a vzťahovať ho na seba znamená potom i dnes vstupovať do arény života s Ježišom. A samozrejme, počítať s tým, že najprv musíme zaplatiť cenu. Spolu s ukrižovaným Kristom nechať ukrižovať seba:

Pred tvárou Hospodina

Je krásne, ó, Pane môj, že Ťa môžem v každej chvíli a na každom mieste oslavovať a len Tebe, Bohu živému, česť a chválu vzdávať. Ďakujem Ti, že si to tak múdro v živote človeka zariadil. Dal si mi rozum, srdce a tak v Slove Tvojom môžem deň čo deň nachádzať nové poznania pravdy Tvojej. Cítim, že sa môžem vždy bližšie približovať Tebe, tej večnej Pravde, Láске a Milosti. Viem, že Ty si Boh večný a v Tebe sú skryté všetky poklady ktoré ja ako Tvoje dieťa môžem časom postupne objavovať. Tvoja moc, láska a milosť ma čoraz viac priťahujú k Tebe. Som Ti vďačný za to, že aj ja, ako ten malý červíček, ako aj všetci tí, ktorí Ťa milujú, majú nádej byť raz tam s Tebou v Tvojom kráľovstve. **Amen.**

Tibor Sabovik

všetko, čo patrí do oblasti, ktorú Biblia označuje starým životom. Iba uznávať nejaké zásady či učenie, pretože je nám to sympatické, to nič nestojí. Ak má byť „nový život“ pevnou skutočnosťou nášho života, nemôže ostať niekde na povr-

Ježišovo veľkonočné víťazstvo prichádza ako cieľ, vyústenie Jeho života, naplneného vydaním sa Ot-covej vôli.

chu, ale musí ísť do hĺbky a zakoreniť sa. Inak povedané, čosi v nás musí odumrieť, aby mohlo žiť nové. Dávať bezducho niečomu za pravdu, nezanecháva žiadne rany, nestojí bolesť ani utrpenie. A vtedy nepotrebujeme ani pomoc. Stačíme si sami. Keď nám ale nechýba Pomocník a Víťaz najvyšší, potom sme mŕtvi. Síce žijeme, ale sme mŕtvi. Apoštol Pavol hovorí: „S Kristom spolu ukrižovaný som a žijem už nie ja, ale žije vo mne Kristus...“ (Gal 2,20). A že to nepovedal s ľahkosťou a samozrejmosťou, o tom nás jeho životný príbeh presvedča dostatočne. A potvrdzuje tiež, že len takto môže Ježišovo víťazstvo dávať pravú hodnotu aj nášmu životu.

Ján Semjan

(Kým sme boli a kým sme sa v Kristovi stali 2,1-10)

„Boli ste mŕtvi vo svojich prestúpeniach a hriechoch.“ Takto vidí pisateľ situáciu svojich adresátov – bývalých pohanov. Ale to platí, podľa apoštolovho vyjadrenia, o každom človeku po páde, Židov nevynímajúc (por. Rím 1-3). Boli sme síce stvorení pre Boha, ale odcudzili sme sa. Prestúpili sme Boží návod na život – t. j. stúpili sme vedľa, a tak sme sa dostali do oblasti hriechu, z oblasti vplyvu Božieho Ducha do oblasti vplyvu ducha sveta, kniežata tohto sveta. Keďže Boh je darca života a len v ňom a pri ňom jestvuje život, a keďže my sme sa Jemu odcudzili, aby sme žili podľa žiadostí svojho tela, svojím hriechom sme sa dostali do oblasti vlády smrti, pretože tam, kde nie je Boh, vládne smrť. Zaiste toto je Božie videnie stavu ľudstva a Božie hodnotenie, ale člo-

vek, ktorý sa Bohu odcudzil, to tak nevidí a vidieť nechce a nemôže, pretože k takému videniu potrebuje „osvietenie očí srdca“ (1,18.). (Márnotratný syn tiež „bol mŕtvy“, ale ožil).

Ale toto, podľa ďalších apoštolových slov je už pre kresťanov minulosťou. Minulosť sa však nezmenila preto, že oni niečo preto urobili „ale Boh, bohatý na milosrdenstvo, zo svojej nesmiernej lásky, ktorou si nás zamiloval, keď sme boli pre poklesky mŕtvi, oživil nás s Kristom – milosťou ste spasení – spolu s Ním nás vzkriesil a spolu s Ním nás uviedol na nebeský trón v Kristovi Ježišovi...“ Toto apoštolovo vyjadrenie je hromadením slov a súčasne vďakou a chválou Božieho milosrdenstva v Kristovi. (Pôvodne vraj to bolo oslovenie krstencov a táto viditeľná zmena sa v ich prípade usku-

točnila práve ponorením v krste: por. Kol 2,12; Rím 6,3-5). Ale je samozrejme a isté, že to platí o každom, kto skrz pokánie a vieru prijal v Kristovi darovanú milosť, a to už v prítomnosti, aj keď sa to v plnosti prejaví v budúcnosti. O tomto spasení sa tu opäť zdôrazňuje, že to spasenie je z milosti, skrz vieru v Pána Ježiša, a tak tu nie je dôvod na to, aby sa človek spasením chvánil, akoby to bola jeho zásluha, či nebudaj odmena za jeho dobré skutky.

Dobré skutky neboli a nie sú základom a predpokladom nášho spasenia, a predsa apoštol o nich hovorí, že nesmú v našom živote chýbať, ako dôsledky a ovocie našej viery, ale aj o nich povie, že nám ich Boh už vopred pripravil.

Ján Janovčík

POD LAMPOU

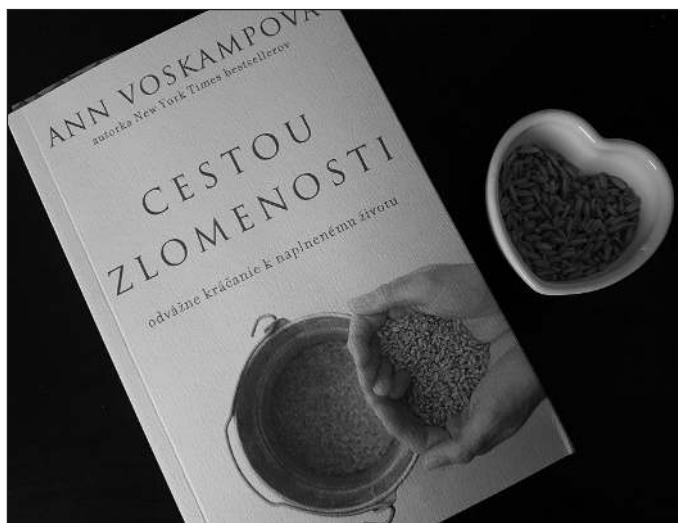
CESTOU ZLOMENOSTI

Myslím, že táto kniha, od Ann Voskampovej, má schopnosť zmeniť vám život, ak jej to dovoľíte. Vtiahne vás do myšlienkového a najmä emocionálneho sveta autorky a len s námahou vám dovolí sa z neho vynoriť. Kládne nám otázky, ktoré nik z nás nemôže ponechať nezodpovedané.

Čo robiť so svojou nevyslovenou zlomenosťou? Aká je odpoveď na utrpenie, zlomenosť v srdci každého z nás? Čo máme robiť, ak chceme – skôr, ako bude príliš neskoro – spoznať skutočne naplnený život? Ann prežila veľa zranení. Nesie si ich vo svojom srdci a hľadá spôsob, ako s nimi naložiť. Ako žiť svoj zranený život, aby neodovzdávala bolesť ďalej? Aby nedorážala svoje deti a ďalších ľudí, na ktorých jej záleží? Ako nebyť zdrojom zlomenosti pre svojich najbližších?

Už pred rokmi objavila cestu z najväčšej depresie k radosti – v podobe hľadania darov od Najvyššieho. Pochopila, že požehnanie dostávame každý deň, aj vtedy, keď sa dejú hrozné a boľavé veci. A konečne precítila, že JE MILOVANÁ. Ale... to nestačí. Už vie, že život má

cenu, aj keď prežívame bolestné chvíle. Už vie, že aj v bolesti môžeme nájsť Božie požehnanie. No stále sa cíti byť zlomená. Bolí to. A nie vždy nachádza silu žiť tak, aby rozdávala radosť a nádej. Ne-

dá sa stále nosiť masku radosti. Ľudia, ktorí sú nám blízko, odhalia, že je to maska a cítia sa zradení ešte viac. Nemôžeme svoju zlomenosť skrývať. Tí, ktorí nás najviac potrebujú, aj tak vycítia našu bolesť a neúprimnosť, a o to viac ich bude zraňovať. Nie sme dokonalí. Ale pokúsme sa byť pravdiví. Môžeme nájsť cestu, ako žiť svoj život Božích detí. Život,

v ktorom môžeme byť nielen DAROM pre druhých, ale aj DAROM pre svet.

Spolu s Ann prežijeme bolesť a depresiu, strach a pocit nehodnosti. Zúfalé obavy: *Ako môj život vplýva na moje deti?* Pocity opustenia, odsúdenia, malosti, neschopnosti. A na druhej strane

odvahu urobiť niečo – NIEČO, čo bude stáť za to. Ako my sami (malí, ubolení a zlomení) môžeme ponúkať radosť iným malým a zlomeným ľuďom. A tak sami nachádzať zdroj radosti, ako prinášať viac radosti na každý deň v tomto svete. Či stojím v kuchyni pri dreze špinavého riadu, či rečnám v parlamente alebo pred televíznou kamerou, či sa prechádzam v lese alebo po chodbách nemocnice, či ležím v posteli. Stále, vždy a všade. Sme JEHO deťmi. Sme JEHO nástrojmi. Sme „chlebom, ktorý ON chce rozdať chudobným a hladným“. V každej situácii, v akýchkoľvek životných podmienkach, v akomkoľvek stave. Vždy môžeme byť Božím darom. Pretože BOŽIA LÁSKA JE VŠADE OKOLO NÁS.

-iba-

Calvin – Kardinál a reformátor (III.) Proti náboženskému anarchizmu

Anarchia znamená chaos, bezvládne a postupný úpadok hodnôt. Pre Jána Kalvína znamenala hotovú pohromu, keď ju odhalil priamo vo svojom okolí. Predstavme si, že by každý bezohľadne robil, čo chce. Neplatila by žiadna autorita ani povinnosť. Nemusieť sa nikomu podriaďiť je možno veľmi lákavé, ale napokon škodlivé a ničím neužitočné pre spoločnosť. Kalvín nedovolil, aby neužitočná kritika rozkladala to, čo v Božej sile budoval. Bol zásadový, keď išlo o jednotu cirkvi bol – ako uvádza kniha – tvrdý. „*Kalvín potláčal všetko, čo by mohlo otriasť jednotou ženevskej cirkvi a jej vyznávateľskou rozhodnosťou. Nič nie je ľahšie, než vyriešiť nad Kalvínom súd a prejavíť sympatie s jeho odporcami. A to tím skôr, že sa môžeme proti Kalvínovi dovolať Kalvína samého.*“

On bol známy aj trpezlivým presvedčaním odporcov, napomínal a vydával svedectvo predovšetkým svojim životom. Ak to vôbec nič nezmenilo, neváhal vyriešiť odmietavý súd. „*Kto však chce len trochu rozumieť tomu Kalvínovmu zápasu, nech vezme do úvahy osudovosť a nebezpečnosť doby, v ktorej Kalvín budoval reformáciu cirkvi. Zaiste niečo napovedá ne-*

ústupný a prchký, prudký a výbušný temperament Kalvína a miestna situácia ženevskej cirkvi, ohrozovanej vo svojom pokojnom vývoji mnohotvárnou opozíciou.“

Nám je dnes ťažko pochopiť, čo sa dialo kedysi, a čo tak veľmi ovplyvňovalo aj samotného reformátora. Boli iné maniere, iná kultúra a celkom iný spoločenský poriadok. Asi by sme nechceli žiť v tej dobe, keď platilo právo meča. Kalvín si dokázal zachovať dôstojnosť a s Božou pomocou bránil svoj cieľ slovom i rozhodným skutkom. Nové učenie reformácie, označované aj za kacírstvo, bolo pre mnohých katastrofou, ktorú sa usilovali všemožne odvrátiť.

Anarchisti znevažovali Ježiša Krista, keď evanjelium označovali za klamstvo. Zašlo to prídaleko a Kalvín chcel takejto ľudskej opovážlivosti zabrániť. V Ženeve sa musel zachovať Boží poriadok. Rovnako dnes nás môžu pobúriť rôzne názory na Pána Ježiša, ktoré akoby odkrivali niečo tajné, dosiaľ neodhalené, či neobjavené a akože smerodajné. Napríklad, že Pán Ježiš bol ženatý... V Kalvínovej dobe vystupovali niektorí aj proti Božej trojjednosti. Býva tak, že ak sa kladie dôraz na neja-

kú normu, hneď sa začne aj jej spochybňovanie. Ján Kalvín priniesol do cirkvi neústupnú povinnosť oslavovať Hospodina, tých, ktorí ho vyzývali na zhovievavosť voči bludárom, nepočúvol: „*Ako mám byť zhovievavý? Ak je ničená Božia česť, pravda hanobená, jednomyselnosť v zbore trhaná, mier rušený – mám pri tom spať pokojne?*“ (List z roku 1558).

„*Inokedy si povzdychol: Lahko je hovoriť o trpezlivosti s kacírmi ľuďom, ktorí za nič nezodpovedajú, a len zo svojho pokoja pozorujú, čo sa vo svete deje.*“

Reformácia otvorila dvere k skúmaniu Písma, ktorému aj sám Ján Kalvín venoval veľa síl a svojho času. Medzi ľuďmi, ktorých ovplyvňovala reformačná vlna, vznikali sporné situácie, ktoré pramenili z bludárstva. Vieme sami, že aj dnes rôznych výkladov Písma dokáže ľudí zmiestiť. Zastať sa Božej cti je potrebné i v súčasnosti. Presvedčenie viery, ktoré Kalvín mal, sa len tak už dnes nevidí. Ku kacírom modernej doby sme zhovievaví a obyčajne nás už príliš nevyruší iný nebiblický názor. Nám však musí vládnuť za každých okolností kráľ Ježiš Kristus, anarchia tak už nemá nijaké miesto v našom srdci.

Juraj Gajdošič

MYŠLIENKY

Ako zvládať úlohu materstva?

V máji si pripomíname deň matiek. Je to pekné gesto, poďakovať takýmto spôsobom našim mamám za lásku, obetavosť a za život, ktorý sme dostali skrze nich. Pokiaľ sme boli ako deti z Božej milosti vychované mamou, na materstvo sme sa pozerali len z pozície dieťaťa. Úplne iný pohľad ale máme vtedy, keď sme sa mohli stať mamami, čo je prejavom Božej lásky a milosti.

Je to veľká zodpovednosť, nie len sa starať, viesť, učiť a milovať, ale hlavne pripraviť taký základ pre naše deti, aby sa v tomto živote orientovali správne, aby našli svoje miesto, aby naplnili ten plán, ktorý s nimi má náš milostivý Pán, ktorý daroval život aj našim deťom.

Najzásadnejšia a asi najťažšia úloha materstva je nie tá, o ktorej si mnohí myslia, že je: teda, zabezpečiť podmienky života a všetko okolo riadenia rodiny spojené s

ponocovaním, dojčením, kŕmením, varením, praním, upratovaním atď. Inak je to skutočne veľká výzva, všetkému vyhovieť, mať všetko tip-top, zvládnuť domáce práce bez ujmy na zdraví a psychike. Často si

mladé mamičky, ale aj tie staršie, skúsenejšie sa veľmi veľa trápia práve kvôli tomu, že nestíhajú okolo domácich prác všetko tak, ako by chceli, ako by sa „patrilo“.

No akokoľvek premýšľame, bolo by dobré prehodnotiť priority: čo je dôležitejšie? Čistý, bezchybný byt, dom bez života, alebo živý, radostný, domov, ktorý možno, že nie je vystrihnutý z časopisu, no predsa je domovom plný života, radosť, a hlavne spokojnosti?

Preto tá najťažšia úloha matky (ale aj obidvoch rodičov) je viesť a vychovávať dieťa „*podľa spôsobu jeho cesty*“ (Prísľ 22,6 – Roháčkov prekl.). Toto je najťažšia výzva: už hneď na začiatku jeho cesty viesť, ukazovať, byť príkladom, aby spoznalo skrze našu lásku tú najväčšiu lásku: Božiu! Či sa neodchýli od neho, od tej cesty ani v starobe, môžeme len veriť a v modlitebnej prosbe položiť naše dieťa, naše deti do rúk Toho, kto si ich drahou krvou vykúpil. „*Tá*

matka najviac urobila, ktorá svoje deti k Ježišovi privedla“ (preklad maďarskej básne).

Aranka Csonthó

Vážený pán predseda vlády Slovenskej republiky!

Pozorne vnímate dianie v spoločnosti po vražde novinára Jana Kuciaka a jeho snúbenice Marty Kušnírovej. Pre zachovanie dôvery obyvateľov Slovenska v právny štát a v demokraciu je dôležité, aby táto úkladná vražda bola čím skôr vyšetrená a aby jej páchatelia boli potrestaní. Chceme oceniť úsilie všetkých vyšetrovateľov a policajtov, ktorí sa usilujú o naplnenie spravodlivosti.

Spoločnosť potrebuje novinárov, ktorí s odvahou hľadajú pravdu. Slobodná žurnalistika a kontrola verejnej moci médiami je dôležitým pilierom demokracie. Ďakujeme tým novinárom, ktorí vyváženým spôsobom pri zachovaní úcty ku každému človeku informujú verejnosť o svojich zisteniach.

Cirkvi a náboženské spoločnosti rešpektujú legitímne zvolených verejných predstaviteľov a vyzývajú všetkých, aby sa krízové situácie riešili s rozvahou a pokorou. Nevynášajme predčasné sudy a obvinenia, pretože aj krivé svedectvo je prestúpením Božích prikázaní.

Slovensko je ohrozené stratou zmyslu pre mravné hodnoty. Prejavuje sa to neúctou k dôstojnosti ľudského života od počatia po prirodzenú smrť či ľahostajnosťou k manželstvu. Prejavom nedostatku mravnosti vo verejnom živote je aj korupcia, ktorá, žiaľ, je prítomná v mnohých

sférach života spoločnosti. Tieto zlá nás ohrozujú, lebo sme sa vzdialili od Boha a nezachováваме Desatoro Božích prikázaní.

My, všetci ľudia dobrej vôle – verejní predstavitelia i občianska spoločnosť – nesmieme ľutovať žiadne úsilie, aby korupcia zo slovenskej spoločnosti bola vytesnená. Predstavitelia cirkví a náboženských spoločností vyslovujú poďakovanie všetkým statočným a čestným ľuďom, ktorí na tieto problémy upozorňujú a chcú ich riešiť. Tí, ktorí sa korupcie dopúšťajú alebo vytvárajú pre ňu podmienky, sa prehrešujú voči Bohu i ľuďom.

Korupcia, ktorá spôsobuje toľko nespravodlivosti, ohrozuje samotnú demokraciu. Strata dôvery v politický systém, ktorý nedokáže zabezpečiť spravodlivosť, vedie k rastu extrémizmu. Sme znepokojení atmosférou nenávisťi, ktorá sa šíri v niektorých sociálnych skupinách. Máme právo i povinnosť zachovať si vlastné duchovné a kultúrne tradície a nekontrolovanú migráciu môžeme vnímať ako hrozbu. Ale ako ľudia – kresťania i nekresťania – sme povinní pomáhať ľuďom v núdzi bez ohľadu na farbu pleti a náboženstvo.

Viacerí veriaci, kňazi aj cirkvi na Slovensku čelili počas komunizmu prenasledovaniu a na tento útlak nesmieme zabudnúť. Táto skúsenosť nás naučila vážiť si slobodu, rozoznať nové ideológie a brániť sa im. Veľmi dobre si uvedomujeme, že

demokracia napriek ťažkostiam, je najlepším miestom na rozvíjanie náboženskej slobody i ostatných slobôd občanov.

Odmietame korupciu v akejkoľvek podobe. Sme presvedčení, že budúcnosť obyvateľov Slovenska by mala byť vystavaná na vzájomnom rešpekte, dôvere, dobroprajnosti a úcte k nášmu duchovnému dedičstvu. Tieto hodnoty nám pomôžu prekonávať spoločenské krízy a upriamia náš duchovný zrak na Darcu života, pred ktorým sa každý z nás raz bude zodpovedať.

Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup metropolita a predseda KBS, Rímskokatolícka cirkev v SR; **Miloš Klátik**, generálny biskup Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku, predseda Ekumenickej rady cirkví v SR; **Ján Babjak SJ**, prešovský arcibiskup metropolita, predseda Rady hierarchov, Gréckokatolícka cirkev v SR; **Rastislav**, arcibiskup prešovský, metropolita českých krajín a Slovenska, Pravoslávna cirkev na Slovensku; **László Fazekas**, biskup Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku, podpredseda Ekumenickej rady cirkví v SR; **Igor Rintel**, predseda Ústredného zväzu židovských náboženských obcí v SR; **Štefan Evin**, predseda Rady Cirkvi bratskej v SR; **Ján Szöllös**, zastupujúci predseda Rady Bratskej jednoty baptistov v SR; **Pavel Procházka**, superintendent Evanjelickej cirkvi metodistickej.

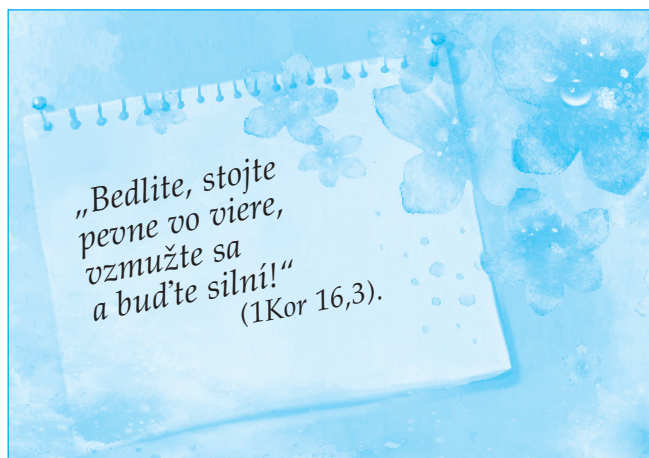
MYŠLIENKY

Nová nádej

Mnoho ľudí prechádza rôznymi problémami. Či už sú veľké alebo malé, stále sú to problémy. Väčšina z nás nemá ľudí, s ktorými by sa podelila o svoje problémy alebo ich vyrozprávali blízkej osobe, pretože si nie sú istí. Ale stále je tu pre nás niekto, kto je s nami aj v tej najťažšej chvíli. Pán Ježiš. On s nami bol už pred začiatkom. Už predtým, než sme sa narodili, a bude s nami až do posledného dychu a nikdy nás neopustí. Môžeme sa Mu zdôveriť so všetkým, čo nás trápi na duši, a On nás vypočuje a pomôže nám.

Práve sme v období Veľkej noci, keď sa začína jar. Všetko sa prebúdzá. Jedným slovom – znovuzrodenie. A to je pre nás nová nádej, že aj my môžeme byť ako znovuzrodení. A preto by sme mali pozdvihnúť svoj zrak k nebesiam a ďakovať Mu za to, že tu môžeme byť. Že On sa za nás

obetoval a vstal z mŕtvych kvôli nám. Aj keď Mu nikto neveril a bol zradený. Na rukách mal krv. A práve to je symbolom

našej novej nádeje. Nesmieme sa vzdať a bez ohľadu na to, aké to máme ťažké, máme Jeho. Presne 50 dní po Veľkej no-

ci k nám príde aj sviatok Zoslania Ducha Svätého. V tomto období prebiehajú aj konfirmačné slávnosti, keď si môžeme pripomenúť našu konfirmáciu alebo vidieť mladých skladať sľub Pánovi.

Naša cirkev sa stále rozrástá, ako vtedy, tak aj teraz. Nenechajme sa preto zväbiť lákavým svetom, ktorý nám neumožní rásť vo viere. Pozdvihnime svoje srdcia, modlime sa k Nemu a ďakujme Mu za to, čo všetko pre nás vykonal.

Miriam Bali-Hudáková

Som žena. Som matka, som manželka. Na veci sa pozerám ženským pohľadom, možno mám aj akúsi ženskú intuíciu, – ak niečo také vôbec existuje. Cítim bolesť, ak niekto bolesť prežíva, plačem, ak niekto plače, teším sa z lúky posiatej kvetmi, milujem krásu a ak mi dá Pán inšpiráciu, rada niečo pekné tvorím.

Sme ženy so svojimi pocitmi a potrebami – mnohokrát rýdzo ženskými. Sme stvorené Bohom akosi ináč ako muži. Niekedy nerozumieme jedna druhej a niekedy ani sebe. Takéto sme. Preto som s nadšením privítala seminár pre ženy, ktorý bol súčasťou programu osláv 500. výročia reformácie v Košiciach. Čo o nás hovorí Boh vo svojom Slove? Aké ženy tu spomína? Čo s nimi máme spoločné?

Seminár pre ženy viedla sestra farárka **Marianna Sláviková** a s jej odobrením píšem tento článok. Verím, že aj Vám budú slová, ktoré na seminári odzneli, na rovnaké povzbudenie a prínos ako mne. Tak začíname...

Na počiatku, keď stvoril Boh ženu, hovorí: „*Dám mu (Adamovi) pomoc, ktorá mu bude roveň*“ (1Mojž 2,18). Ak má byť žena mužovi pomocou, musí disponovať nejakou „mocou“. Akú má žena moc? V čom sa prejavuje? V skupinkách zložených po cca 10 žien sme sa snažili nájsť odpovede na tieto otázky. Boli rôzne: žena prináša pokoj, lásku, zjednocuje rodinu, udržiava rodinnú pohodu, je matkou, vychováva, je starostlivá. Odznelo mnoho pozitívnych príkladov. No čo tie negatívne? O tom, kto zapríčinil prvý hriech, sa doteraz vedie mnoho debát a sporov. Bol to muž, ktorý sa nečinne prizeral, ako jeho žena berie do rúk zakázané ovocie a následne ho ochutnáva aj on? Alebo to zavinila žena? Tak, či onak, keďže sa teraz venujeme žene, pozrime sa na jej konanie.

V 1Mojž 3,6 sa píše: „*A žena videla, že je strom dobrý na jedenie z neho, že je žiadostou očiama, že je to prežiadúci strom*“ (Roháčkov preklad) a jedla z neho. Evanjelický preklad hovorí: „*Keď žena videla, že by bolo dobre jesť zo stromu, že je pre oči zvodný a lákavý na zmúdreň*“. Nepripomína vám to niečo? Nehovoria tieto verše o nás ženách? Spomeňme si, čo sa s nami deje, keď uvidíme krásne oblečenie, kabelku či kozmetiku a musíme to mať? Zdá sa, že tento pud, zvaný **žiaducnosť** (žiadostivosť), je výrazne ženská záležitosť. Žiaducnosť vie ženu zlákať ako ovocie z raja. Povieť si: veď takto nás Boh stvoril, na tom, že máme cit pre krásu, nemôže byť predsa nič zlé. Touto schopnosťou naozaj môžeme okrášliť tento svet! Môžeme vyzdobiť naše domácnosti, potešiť iných, čosi pekné vytvoriť. Ale... To, čo sa zdá byť našou prednosťou, sa ľahko môže zmeniť na našu slabosť. Vďaka tomu, že očami vnímame tak silno a chceme to, čo vidíme, sme pre diabla prvé na rane, aby sme sa stali otrokyňami krásneho a žiadúceho. V Božom Slove sa píše: „*Ak ťa zvädza na hriech tvoje oko, vyľúp ho, je pre teba lepšie, keď vojdeš do Božieho kráľovstva s jedným okom, ako keby ťa mali s obidvoma očami vrhnúť do pekla*“ (Mk 9,47). Silné slová. No, ak vieme, že sme v tejto oblasti slabé, dávajme pozor, aby sme nepozerali ta, kam netreba a nedali sa zviesť!

Pripomeňme si iný biblický príbeh o žene, ktorá urobila podobnú chybu. Lótova žena. Určite každá z nás pozná tento príbeh. Spolu so svojim mužom a dcérami utekali pred pohromou, ktorá postihla hriechnu Sodomu a Gomoru. Lótova žena začala dobre: poslúchla Boha a opustila mesto, v ktorom žila. No diabol spochybnil Božie slová, rovnako

ako v prípade Evy. 1Mojž 19,17 hovorí: „*Neobzerať sa ani sa nikde v celom okolí nezastavuj*.“ Čo ale „prinútilo“ Lótovu ženu, aby neposlúchla? Bol to smútok za tým, čo zanechala vo svojom dome? Bola to zvedavosť? Alebo to bola túžba vidieť, ako Boh ničí mestá, kým ona sa zachraňuje? Lótova žena pozerala nesprávnym zakázaným smerom a to ju zničilo. Je to pre nás dostatočnou výstrahou?

Tu by som mohla skončiť. Verím, že téma o žiaducnosti žien je načatá dostatočne na to, aby nás nenechala pasívnymi a článok by mohol byť uzavretý. No ženský seminár pokračoval ďalej postrehmi, o ktoré by som vás nerada ochudobnila. Na začiatku stretnutia sme rozoberali moc ženy, jej silu z pozitívneho hľadiska. Ale dokáže žena využiť svoju moc aj na negatívne dopady? Opäť sme vytvorili skupinky a z odpovedí, ktoré na tému zazneli, sa najviac opakovalo jedno jediné slovo: **manipulácia!** Nie je to niečo, čo sa opäť týka mnohých z nás? Pri túžbe dosiahnuť svoj cieľ sme schopné veci „trochu prikrášliť“, zmeniť tón svojho hlasu, prípadne zneužiť svoju krásu, zvodnosť, sexualitu. Toto je pravda o nás ženách. Je dobré o tom vedieť a je dobré o tom hovoriť. A je výborné si to vo svojom živote uvedomovať a dávať na to pozor. Vďaka Bohu, to ale nie je o nás jediná pravda. Pravdou je, že na to nie sme samy. Je tu Boh, ktorý nás dokonale pozná, chce a môže nám pomôcť, chce a dokáže nás ochrániť. A sme tu aj my, ženy, jedna pre druhú. Ďakujem za každé podobné stretnutie venované ženám, ktoré je postavené na Božom Slove. Je nám prínosom, pomocou a povzbudením. Modlím sa, aby takýchto stretnutí bolo viac.

Monika Demeterová

ANKETA

Mesiac máj je spojený s ochranou prírody, ako to dokazujú viaceré medzinárodné sviatky. Aký vzťah by mal mať kresťan k prírode?

Prírodu sme ako kresťania dostali od Boha nie do daru, ale do prenájmu. Pri každej našej činnosti by sme mali myslieť na to, že tento nájom sa raz skončí. Samozrejme nebudeme ju vracieť Bohu, ale mali by sme ju odovzdať ďalšej generácii. Problém je, že už teraz žijeme ako ľudstvo vo vzťahu k prírode na dlh a spotrebúvame viac prírodných zdrojov, ako dokáže príroda obnoviť. Je pekné, že si na ochranu prírody spomenieme keď je Deň Zeme, Deň vody a rôzne iné „sviatky“

prírody, ale to nám ako ľudstvu a ani prírode z dlhodobého hľadiska nepomôže. V prvom rade by sa každý z nás mal zastaviť a položiť si otázku, v čom konkrétne som ja „dlžníkom“ prírody a stanoviť si konkrétne opatrenia, ktorými by som tento dlh začal postupne „splácať“. Prírodné zákony totiž nefungujú ako tie ekonomické, kde sa dá dlh reštrukturalizovať alebo vyhlásiť konkurz.

Dušan Haško, finančný manažér, Nadácia kresťanskeho vzdelávania

Kresťanky v Michalovciach každoročne pripravujú Ekumenický svetový deň modlitieb, ktorý sa striedavo koná v jednotlivých cirkvách. Dňa 3. marca sa uskutočnil v kostole reformovanej kresťanskej cirkvi v Michalovciach. Tému na tento rok pripravili ženy zo Surinamu: Boh videl, že všetko, čo stvoril, bolo veľmi dobré. Svetový deň modlitieb bol programovo rozdelený na spoločný spev piesni a jednotlivé čítania pripraveného textu. Podieľali sa na tom kresťanky z rímskokatolíckej cirkvi, gréckokatolíckej

cirkvi, evanjelickej cirkvi a.v., evanjelickej cirkvi metodistickej, cirkvi bratskej, od saleziánov a z reformovanej cirkvi.

Začiatok stretnutia okrášlil spev malej škôlkarky **Viktórie Tomašulovej**. Kázaním všetkých podnikli salezián **Ján Martiška**. Súčasťou ekumenického stretnutia bola dobrovoľná zbierka pre kresťanské ženy zo Surinamu. Veľké naše poďakovanie patrí Bohu za spoločný čas pri poznávaní jeho darov pre nás a pre Surinam. **-jg-**

Seniorátne stretnutie žien

Prvé tohtoročné stretnutie žien na úrovni seniorátu sa konalo 18. marca vo Vyšnom Čaji. Ženy z viacerých zborov Ondavsko-hornádskeho seniorátu privítali sestry domáceho zboru v zborovom dome. Úvodným slovom privítala prítomné ženy **Lenka Brecková**, a to aj otázkou: S čím ste tu prišli? Hlavnou myšlienkou bolo, že netreba zabúdať na to, že sa raz stretne s Pánom Bohom. A bude to veľké stretnutie, na ktoré sa môžeme pripravovať už teraz, a to aj formou takýchto podujatí. Celým stretnutím nás hudobne sprevádzala **Jarka Šikorová**, oslovili prítomné ženy, sestry **Jolika Gurbalová** a **Monika Žingorová**. Boli to rozhovory o bežnom živote žien a záujmoch, a na bližšie zoznámenie sa. Sest-

ra farárka **Marianna Sláviková** na základe textu *1Mojž 12,10-20*, priblížila situáciu Abráma v Egypte. Keď zo strachu o svoju budúcnosť a život Abrám, na úkor svojej ženy Sáraraj, sa vzdaluje od Boha a predstupuje pred Egypťanov s klamstvom. Na základe ďalšieho textu ešte opisuje život už staršej ženy Sáraraj a jej oddanosť a podriadenosť Abrámovi. Pán Boh bol s ňou, načúvala Jeho Slovu a On jej pomáhal. „Tak aj my ženy v tejto dobe, máme načúvať hlasu Pána“. Dodala na záver pani farárka.

Záver stretnutia patrilo slovom **Zuzke Némethovej**, ktorá mala príhovor na základe textu *Jk 3* a téma bola *Čo na srdci, to na jazyku*. Po občerstvení a isto s požehnaním z nedelňého stretnutia sa nakoniec zhromaždenie v podvečer rozišlo.

Tibor Bajus

Seniorátne valné zhromaždenie

24. marca sa konalo výročné valné zhromaždenie Ondavsko-hornádskeho seniorátu v Tušiciach.

Senior **Juraj Brecko** privítal prítomných, a uviedol farára **Dušana Brnu** ako kazateľa. Text brata farára sa odvíjal na základe *Jn 17,15*. Je to veľkňazská modlitba, na ktorú, ako celú kapitolu upriamuje pozornosť kazateľ. Samotná schôdza seniorátu sa uskutočnila vo vynovenom interiéri zborového domu. Stretnutie viedol seniorátny kurátor **Ján Janovčík**. V úvode ešte privítal hostí zhromaždenia, ktorými boli, biskup reformovanej cirkvi **László Fazekas** a generálny kurátor **Vince Fekete**.

Ako prvý zo zástupcov seniorátu dostal slovo brat senior, ktorý svojou duchovnou správou rozšíreného charakteru opísal priebeh aktivít a prác v senioráte v minulom roku. Druhou správou bola misijná, ktorú ako hodnotenie práce s deťmi, mládežou či staršími v zboroch a senioráte priblížila sestra farárka **Marianna Sláviková**. Finančnú správu o hospodárení v senioráte prečítal kurátor **Rudolf Balogh**, člen revíznej komisie. Ďalším bodom schôdzy bolo hlasovanie o návrhu na podporu zborov zo stavebného podporného fondu cirkvi. Seniorátnou radou sú navrhnuté dva zbory, a to Novosad a zbor Byster. Na záver oficiálnej časti programu bolo prečítané uznesenie zo zápisnice valného zhromaždenia, ktorú písal **Lubomír Kozma**, zástupca seniorátného kurátora. Uznesenie bolo jednomyselne schválené.

Slovo v závere dostali ešte brat biskup a generálny kurátor, ktorí odpovedali na otázky ohľadne cirkvi, a potom priblížili súčasnú situáciu v krajine a stav ekonomiky a financovania v našej cirkvi a taktiež predpokladaný vývoj do budúcnosti. Modlitbou farárky **Eriky Domonkošovej** sa výročné seniorátne valné zhromaždenie ukončilo.

-tb-

★

24. marca v Bánovciach nad Ondavou na seniorátnom valnom zhromaždení na úvodnej pobožnosti kázala farárka v Lastomíre **Mária Meňkyová**, biblickým textom *Jn 18,28* verša obrátila pozornosť na hľadanie pravdy, ktorou je pre nás predovšetkým Pán

Ježiš. Seniorátny kurátor **Blažej Knežo** privítal bratov a sestry. Medzi hosťami boli biskup **László Fazekas**, generálny kurátor **Vince Fekete**, zástupca biskupa **Ján Semjan**, zástupca generálneho kurátora **Július Kováč**.

Prítomným zazneli jednotlivé správy za rok 2017 (správa seniorky, misijného referenta, tlačového referenta, pokladníka, revíznej komisie). Boli schválené žiadosti (žiadost' cirkevného zboru Svätuš: oprava zatekajúcej strechy; Projekt: Zvyšovanie kantorskej služby I., ktorý podal synodný poslanec Jaroslav Bánoci).

Seniorátne valné zhromaždenie pozdravil biskup **László Fazekas**, pripomenul postoj cirkvi k Istanbúlskému dohovoru, vznik nových ideológií. Zdôraznil potrebu popoludňajších bohoslužieb a zborových aktivít, ktoré budujú spoločnosť. Platy duchovných sú síce nízke, ale vyžaduje si to pochopenie. V následnej diskusii sa hovorilo o financovaní cirkvi, o neuhradzaní príspevkov niektorými zbormi do Všeobecného fondu, zaznel kritický postoj niektorých k Maďarskej reformovanej cirkvi. Hovorilo sa tiež o nedostatku duchovných, o Kalvínskych hlasoch, o odluke cirkvi od štátu, o odmenách maďarských duchovných. Bola prednesená požiadavka na vytvorenie stáleho seniorátného archívu a vytvorenia dobrých podmienok pre našich mladých duchovných.

Na záver seniorátného valného zhromaždenia sa za všetkých pomodlil kaplán **Peter Korpa**.

-ji-

Hostia. Dňa 3. apríla sa v Rimavskej Sobote za prítomnosti zástupcu biskupa Róberta Géresiho, hlavného synodného radcu Sándora Molnára, synodného radcu pre zahraničné styky Attilu Pálcsó, ako aj koordinátorky cigánskej misie Zsuzsanny Tóth konalo rokovanie s dvoma zástupcami holandskej podpornej organizácie GZB.

Inštalácia duchovnej. Dňa 8. apríla v rámci slávnostnej bohoslužby inštaloval senior Gyula Kassai do duchovenskej funkcie v Tekovských Lužanoch Tünde Szabó, rod. Tok. Kázňou Božieho slova slúžil biskup László Fazekas.

Generálny konvent. V dňoch 11. a 12. apríla v Rádayho Kolégiu v Budapešti zasadalo Predsedníctvo Generálneho konventu. Na zasadnutí sa hovorilo o programe na rok 2018, hlavne o valnom zhromaždení Generálneho konventu. Hovorilo sa tiež o rozpočte, o zbierke na Vzdelávací fond Karpatskej kotliny v roku 2018, o systéme štipendií pre duchovných, o vyhodnotení petície Minority SafePack a odzneli aj referáty o živote členských cirkví. Prvý deň rokovania počul svojou prítomnosťou aj minister Zoltán Balog. Na druhý deň sa účastníci stretli s duchovnou z Libanonu Najla Kassab, ktorú vlani v Lipsku zvolil Svetový zväz reformovaných cirkví na svojom valnom zhromaždení za predsedníčku. Ona sa stretla so zástupcami európskych reformovaných cirkví v Budapešti. Našu cirkev zastupoval biskup László Fazekas a zástupca generálneho kurátora Ferenc Porubán.

Seniorátne valné zhromaždenie. Dňa 15. apríla sa uskutočnilo seniorátne valné zhromaždenie Zemplínskeho reformovaného seniorátu v Ladmovciach, na

ktorom sa zúčastnil biskup a generálny kurátor našej cirkvi.

Rokovanie. 18. apríla na Biskupskom úrade Evanjelickej cirkvi a. v. v Bratislave zasadali najvyšší predstavitelia cirkví na Slovensku. Na tomto rokovaní sa popri diskusií o aktuálnych témach zrodila aj deklarácia v súvislosti s vraždou novinára Jána Kuciaka a jeho priateľky Martiny Kušnírovej, ktorú spoločne vydali zástupcovia cirkví. (*Deklaráciu nájdete na str. 5.*)

Ekuména. Dňa 19. apríla sa konalo zasadnutie Ekumenickej rady cirkví na Biskupskom úrade Evanjelickej cirkvi a. v. v Bratislave.

Ďakovná bohoslužba. 21. apríla sa konala ďakovná bohoslužba v Lenártovciach, kde veriaci vzdali vďaka za obnovenie reformovaného kostola. Božie Slovo zvestoval László Fazekas. Na podujatí sa zúčastnil aj generálny kurátor Vince Fekete.

Štátna recepcia. Dňa 23. apríla prijal nový predseda vlády Slovenskej republiky Peter Pellegrini v budove Úradu vlády najvyšších predstaviteľov historických cirkví. Na rokovaní požiadal predseda Vlády zástupcov cirkví o spoluprácu a hovorilo sa aj o financovaní cirkví.

Synodná rada. 27. apríla sa v Csillagház v Rimavskej Sobote konalo mimoriadne zasadnutie Synodnej rady.

Synoda. 28. apríla sa uskutočnilo 7. zasadnutie Synody našej cirkvi v Csillagház v Rimavskej Sobote. Na zasadnutí odzneli predovšetkým hlásenia o činnosti za uplynulý rok.

Ďakovná bohoslužba. V Leviciach sa dňa 29. apríla konala ďakovná bohoslužba. Cirkevný zbor mohol premeniť niekdajšiu budovu školy na internát a mohol položiť základný kameň detských jaslí.

Pašiový pochod

Na Veľký piatok o 11.00 hodine sa veriaci rôznych denominácií zhromaždia v rímskokatolíckom kostole Všetkých svätých, odkiaľ po príhovore brata dekana **Františka Mariňáka** o utrpení Pána Ježiša a Jeho odsúdení sa sprievod začína. Na námestí pred starým mestským úradom preberá drevený kríž brat dekan Pravoslávnej cirkvi a tento nesie až do chrámu sv. Cyrila a Metoda, kde má krátky príhovor Mitr. prot. Mgr. **Peter Humeník**. Po ňom preberá drevený kríž zástupca reformovaného alebo evanjelického cirkevného zboru.

Toto sa strieda každý rok. V reformovanom kostole potom je krátky prího-

vor zástupcu kurátora reformovaného zboru **Arpáda Csontos**a k veriacim a zaspievajú piesni z tematikou Veľkého piatka. Odtiaľ sa sprievod presúva do gréckokatolíckeho chrámu, kde tohto roku mal príhovor kaplán **Martin Snak**.

Potom sa v druhej debata veriaci plní dojmov rozchádzajú, aby si vo svojich domovoch premietli vypočuté príhovory o živote Pána Ježiša, Jeho utrpení, odsúdení a nakoniec ukrižovaní. Tiež aj o Jeho apoštoloch a ich cestách a zvestovaní a zakladaní cirkevných zborov a o šírení kresťanstva.

Arpád Csontos

Oznam

Posledné **prípravné stretnutie pre vedúcich** a pomocných vedúcich na letné biblické tábory, ktoré organizuje REMI-DIA n.o. v Červenici, sa uskutoční v dňoch 8.-9. júna 2018 v Záhore, so začiatkom v piatok o 18.00 hod. V sobotu je program spojený so seniorátnym stretnutím detí Michalovského seniorátu, ktoré bude v Iňačovciach so začiatkom o 10.00 hod. Bude zabezpečená autobusová doprava.

Letné biblické tábory 2018 Červenica

Termíny turnusov:

dorast (od 12 do 17 rokov) 1.-7.7.2018

deti do 13 rokov 8.-14.7.2018

deti do 13 rokov 15.-21.7.2018

Účastnícky poplatok: prihlásenie sa do 15.6.2018 – 70 € alebo prihlásenie sa po 15.6.2018 – 77 €. Zľavy: súrodenecká – 10 € na každé dieťa; vlastný spacák – 5 € na dieťa. Spoločná doprava autobusom bude zabezpečená po trase: Michalovce–Sečovce–Bidovce–Košice–Červenica a späť. Doprava je zdarma.

Ubytovanie všetkých detí bude zabezpečené na posteli. Strava je 5 krát denne. Prihlásenie je možné prostredníctvom prihlášky alebo online prihlásením na www.remidia.sk.

KALVÍNSKE HLASY

Úradný orgán Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku. Adresa vydavateľa: Jókaiho 34, 945 01 Komárno. IČO: 00179191.

Vychádza mesačne.

Šéfredaktor: László Fazekas

Redaktori: Lucia Kis, Andrea Korečková (andrea.koreckova@gmail.com)

Preklad a jazyková korektúra:

Erika Domonkošová

Sekretárka a distribútor: Lucia Kis
Predplatné prijíma každý reformovaný farský úrad i redakcia.

Predplatné na jeden (kalendárny) rok: 3,60 eur.

Distribúciu vykonáva redakcia:

930 10 Dolný Štál 386

E-mail: kh@reformata.sk

Telefón: 031/55 90 141

Redakcia došlé rukopisy nearchivuje a nevracia, vyhradzuje si právo na ich odbornú úpravu.

Uzávierka je 15. dňa v mesiaci.

Tlačiarenská príprava: Lukács Kis

Tlač: Reproffset, Dunajská Streda

ISSN: 1335-3713

Evidenčné číslo: EV 3627/09